

ПРОТОКОЛ

ОТНОСНО СПЕЦИАЛНО ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ И БИОЛОГИЧЕСКОТО РАЗНООБРАЗИЕ В СРЕДИЗЕМНОМОРИЕТО

СТРАНИТЕ ПО НАСТОЯЩИЯ ПРОТОКОЛ,

КАТО СТРАНИ по Конвенцията за защита на Средиземно море от замърсяване, приета в Барселона на 16 февруари 1976 г.,

КАТО ОСЪЗНАВАТ дълбокото въздействие на човешките дейности върху състоянието на морската среда и крайбрежните райони и по общо върху екосистемите в зоните с предимно средиземноморски характеристики,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ важността от защита и, когато е уместно, подобряване състоянието на природното и културно средиземноморско наследство, по-специално чрез създаването на специално защитени територии, а също така чрез защита и съхраняване на застрашените видове,

КАТО ОТЧИТАТ инструментите, приети от Конференцията на Обединените нации относно околната среда и развитието, и по-специално Конвенцията за биологичното разнообразие (Рио де Жанейро, 1992 г.),

КАТО ОСЪЗНАВАТ, че когато има заплахата от значително намаляване или загуба на биологичното разнообразие, липсата на пълна научна сигурност не трябва да се посочва като причина за отлагане предприемането на мерки, чрез които ще се избегне или намали до минимум на заплахата,

КАТО ОТЧИТАТ, че всички страни трябва да се взаимодействат с цел съхраняване, запазване и възстановяване на здравето и целостта на екосистемите, както и че те имат, в това отношение, общи, но и обособени отговорности,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧАСТ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

По смисъла на настоящия протокол:

а) „конвенция” означава Конвенцията за защита на Средиземно море от замърсяване, приета в Барселона на 16 февруари 1976 г. и изменена в Барселона през 1995 г.;

б) „биологично разнообразие” означава многообразието на живите организми от всички източници, включително, между другото земни, морски и други водни екосистеми и екологични комплекси, от които те са част, което включва и вътревидово, междувидово и многообразие на екосистемите.

в) „застрашени видове” означава видове, които са застрашени от изчезване в целия си ареал или в голяма част от него;

г) „ендемични видове” означава всички видове, чиито разпространение е намаляло до ограничена географска зона;

д) „изчезващи видове” означава всички видове, за които е вероятно да изчезнат с предвидимо бъдеще изцяло или отчасти и чието оцеляване не е вероятно, ако факторите, които причиняват численото им намаляване или замърсяват местообитанията, продължават да действат;

е) „състояние на съхраняване на вида“ означава сбора от влияния, които действат върху видовете, и които могат да повлияят на тяхното дългосрочно разпространение и изобилие;

ж) „страни” означава страни по настоящия протокол;

з) „организация” означава организацията, посочена в член 2 от Конвенцията;

и) „център” означава регионалния център за действие за специално защитените зони.

Член 2

Географски обхват

1. Зоната, за която се прилага настоящия протокол е зоната на Средиземно море, както е определена в член 1 от Конвенцията. Това включва също:

- морското дъно и неговия подпочвен пласт,
- водите, морското дъно и неговия подпочвен пласт от към сушата на линията, от която се измерва широчината на териториалното море и в случаите на реки, се разширява до предела на пресните води,
- сухоземните крайбрежни зони, определени от страните, включително влажните зони.

2. Нито настоящия протокол, нито актовете, приети на базата на настоящия протокол, накръняват правата, съществуващи и бъдещи претенции или правни

виждания на някоя от държавите по отношение на морското право, по-специално, природата и големината на морските области, определянето на границите на морските области между държавите с отсрещни или съседни брегове, свободата на плаване в открито море, правото и условията на преминаване през проливи, използвани за международно корабоплаване и правото на позволено преминаване през териториални морета, както и характера и обхвата на юрисдикцията на крайбрежните държави, флага на държавата, под който се плава и пристанищната държава.

3. Нито един акт или действие, предприети въз основа на настоящия протокол не представляват основание за претенции, оспорване или разискване на каквато и да е претенция към националния суверенитет или юрисдикция.

Член 3

Основни задължения

1. Всяка страна предприема необходимите мерки за:

а) защита, съхраняване и управление по начин, който гарантира устойчивост и защитава околната среда, на зоните, които имат особена природна и културна стойност, и по-специално чрез създаване на специално защитени зони;

б) защита, съхраняване и управление на изчезващи и застрашени видове от флората и фауната.

2. Страните си сътрудничат, директно или чрез компетентните международни организации, за съхраняване и устойчиво използване на биологичното разнообразие в зоните, в които се прилага настоящия протокол.

3. Страните определят и извършват описание на компонентите на биологичното разнообразие, които са от значение за тяхното съхраняване и устойчиво използване.

4. Страните приемат стратегии, планове и програми за съхраняване на биологичното разнообразие и устойчивото използване на морските и крайбрежни биологични ресурси и ги интегрира към съответните секторни и вътрешно секторни политики.

5. Страните извършват мониторинг на компонентите на биологичното разнообразие, посочени в параграф 3 от настоящия член и определят процесите и категориите от дейности, които имат или вероятно имат значително вредно влияние върху съхраняването и устойчивото използване на биологичното разнообразие, и извършват мониторинг върху тяхното влияние.

6. Всяка страна прилага мерките, посочени в настоящия протокол без да накърнява суверенитета и юрисдикцията на другите страни или техните държави. Всички стъпки, предприети от страните за налагане на тези мерки, са в съответствие с международното право.

ЧАСТ II

ЗАЩИТА НА ТЕРИТОРИИТЕ

Раздел 1

Специално защитени територии

Член 4

Цели

Целите на специално защитените територии са:

- а) да запазят представителите на видовете крайбрежни и морски екосистеми в адекватни размери, с които да гарантират тяхното дългосрочно размножаване и да поддържат тяхното биологично разнообразие;
- б) да запазят местообитанията, които са поставени в опасност от изчезване в тяхната естествена среда на разпространение в Средиземноморието като последица от тяхната регресия или за сметка на тяхната естествено намалена територия;
- в) да запазят местообитанията, които са от особено важно значение за оцеляването, възпроизвеждането и възстановяването на застрашените, изчезващи и ендемични видове на флората и фауната;
- г) да запазят площадките от особено значение, поради научния, естетически, културен и образователен интерес към тях.

Член 5

Създаване на специално защитени територии

1. Всяка страна може да създаде специално защитена територия в морските и крайбрежни зони, които попадат под техния суверенитет или юрисдикция.
2. Ако страна има намерение да създаде, в област, която попада в обхвата на нейния суверенитет и юрисдикция, специално защитена територия, близка до границата на държавите и до границите на територия, попадаща под суверенитета и юрисдикцията на друга страна, компетентните органи на двете страни полагат усилия да си сътрудничат с оглед постигането на съгласие относно мерките, които трябва да се предприемат и, между другото разглеждат възможността на другата страна да създаде съответстваща специално защитена територия, или приемане на други подходящи мерки.
3. Ако страна има намерение да създаде, в област, която попада в обхвата на нейния суверенитет и юрисдикция, специално защитена територия, близка до границата на държавите и до границите на територия, попадаща под суверенитета и юрисдикцията на държава, която не е страна по настоящия

протокол, страната полага усилия да си сътрудничи с тази държава, както е посочено в предишния параграф.

4. Ако държава, която не е страна по настоящия протокол има намерение да създаде специално защитена територия, близка до границата на държавите и до границите на територия, попадаща под суверенитета и юрисдикцията на страна по настоящия протокол, последната полага усилия да си сътрудничи с тази държава, както е посочено в параграф 2.

Член 6

Мерки за защита

Страните, в съответствие с международното право и вземайки предвид характеристиките на всяка специално защитена територия, предприемат мерките, които се изискват, и по-специално:

- а) укрепване прилагането на другите протоколи на Конвенцията и други договори, уреждащи същата сфера, по които са страни;
- б) забрана за разтоварване или изхвърляне на отпадъци и други вещества, които, вероятно, пряко или косвено увреждат целостта на специално защитените територии;
- в) регулиране преминаването на кораби, както и престоя им на пристанищата и пускането на котва;
- г) регулиране въвеждането на всякакви видове, които не са характерни за дадената специално защитена територия или на генетично модифицирани видове, като и въвеждането или повторното въвеждане на видове, които са или са били представени в специално защитена територия;
- д) регулиране или забрана на всякакви дейности, включващи проучване или изменение на почвата или проучване на подпочвения слой на земната територия, морското дъно или неговия подпочвен слой;
- е) регулиране на всякакви научно-проучвателни дейности;
- ж) регулиране или забрана на риболова, лова, затварянето на животни и събирането на растения или тяхното разрушаване, както и търговията с животни, части от тях, растения, части от растения, които произлизат от специално защитени територии;
- з) регулиране и, ако е необходимо, забрана на всякакви видове дейности или актове, за които е вероятно да навредят или нарушат видовете или могат да поставят в опасност състоянието на съхраняване на екосистемата или видовете или могат навредят на природните и културни характеристики на специално защитените територии;

и) всякакви други мерки, които имат за цел защитаване на екологичните и биологични процеси и ландшафта.

Член 7

Планиране и управление

1. Страните, в съответствие с правилата на международното право, приемат мерки за планиране, управление, контрол и мониторинг на специално защитените територии.

2. Такива мерки включват за всяка специално защитена територия:

а) разработване и приемане на план за управление, при който се определят правната и институционална рамка и мерките за управление и защита, които могат да се прилагат;

б) продължителен мониторинг на екологичните процеси, местообитанията, динамиката на популацията, ландшафта, както и въздействието на човешките дейности;

в) активно включване на местните общности и населението, когато е уместно, в управлението на специално защитените територии, включително съдействие от страна на местните жители, които могат да бъдат засегнати от създаването на такива територии;

г) приемането на механизми за финансиране въвеждането и управлението на специално защитени територии, както и развитие на дейностите, които гарантират, че управлението съответства на целите, за които са създадени тези територии;

д) регулиране на дейностите, по начин, по които те да съответстват на целите, за които са създадени специално защитените територии и условията за получаване на съответните разрешения;

е) обучение на ръководителите и квалифицирания технически персонал, както и разработване на инфраструктурата.

3. Страните гарантират, че националните планове за реагиране при непредвидими ситуации съдържат мерки за реагиране при инциденти, които могат да причинят вреди или да представляват заплаха за специално защитените територии.

4. Когато се създадат специално защитени територии, които покриват и земна и морска зона, страните полагат усилия, за да гарантират координацията между администрирането и управлението на специално защитените територии като цяло.

Раздел 2

Специално защитени територии от значение за Средиземноморието

Член 8

Съставяне на списък със специално защитени територии от значение за Средиземноморието

1. С цел да се насърчи сътрудничеството при управлението и съхраняването на природните територии, както и с цел защита на изчезващите видове и техните местообитания, страните съставят „Списък на специално защитените територии от значение за Средиземноморието“, наричан по-долу „ССЗТС списък“.

2. ССЗТС списъкът може да включва обекти, които:

- са от значение за съхраняването на компонентите на биологическото разнообразие в Средиземноморието,
- са включени екосистеми, специфични за областта на Средиземноморието, или местообитания на застрашени видове,
- представляват специален интерес за научните, естетични, културни и образователни нива.

3. Страните се съгласяват:

- а) да признаят значението на тези територии за Средиземноморието;
- б) да спазват мерките, приложими към специално защитените територии от значение за Средиземноморието и да не разрешават, нито да предприемат никакви дейности, които могат да се в противоречие с целите, за които са създадени специално защитените територии от значение за Средиземноморието.

Член 9

Процедура за създаване и изброяване на специално защитени територии от значение за Средиземноморието

1. Специално защитените територии от значение за Средиземноморието могат да бъдат създадени, следвайки процедурата, създадена в параграфи 2 - 4 от настоящия член; в буква а) морските и крайбрежни зони, попадащи под суверенитета и юрисдикцията на страните; в буква б) зоните, които частично или изцяло, попадат в открито море.

2. Предложения за включване в списъка могат да се правят:

а) от заинтересуваната страна, ако територията се намира в зона, която вече е разграничена, и над която има суверенитет и юрисдикция;

б) от две или повече съседни заинтересовани страни, ако зоната се намира, изцяло или отчасти в открито море;

в) от съседни засегнати страни относно зоните, където границите на националния суверенитет или юрисдикция още не са определени.

3. Страните, които направят предложение за включване в ССЗТС списъка, предоставят на центъра първоначален доклад, съдържащ информация за географското разположение на зоната, нейните физически и екологични характеристики, правен статут, планове за управление и средствата за тяхното прилагане, както и изложение, с които се мотивира важността за Средиземноморието:

а) когато предложението е направено, съгласно параграф 2, букви б) и в) от настоящия член, съседните засегнати страни извършват взаимни консултации с оглед гарантиране съвместимостта на предложените мерки за защита и управление, както и относно начините за тяхното прилагане;

б) предложенията, направени съгласно параграф 2 от настоящия член, посочват и мерките за защита и управление, които се прилагат за съответната територия, както и начините за тяхното прилагане.

4. Процедурата за включване в списъка на предложените територии е следната:

а) за всяка територия, предложението се изпраща до националния координатор, който проверява съответствието с общите насоки и критерии, приети съгласно член 16;

б) ако предложение, направено съгласно параграф 2, а) от настоящия член, съответства на насоките и общите критерии, организацията, след направена оценка, информира събранието на страните, което взема решение за включване на територията в ССЗТС списъка;

в) ако предложение, направено съгласно параграф 2, а) от настоящия член съответства на насоките и общите критерии, центърът го препраща на организацията, която информира събранието на страните. Решението да се включи територията в ССЗТС списъка се взема със консенсус от страните, които също така одобряват мерките за управление, които ще се прилагат към територията.

5. Страните, които предлагат включване на територия в списъка, прилагат мерки за защита и съхранение, определени в параграф 3 от настоящия член. Страните са задължени да спазват правилата посочени в него. Центърът информира компетентните международни организации за списъка и мерките, които се предприемат в специално защитените територии от значение за Средиземноморието.

6. Страните могат да преглеждат и променят ССЗТС списъка. С тази цел, Центърът подготвя доклад.

Член 10

Изменения в статута на специално защитените територии от значение за Средиземноморието

Измененията в границите или правните статуты на специално защитените територии от значение за Средиземноморието или премахването на цялата или на части от такава територията, не се допуска, освен ако няма важна причина за това, взимайки предвид нуждата от запазване на околната среда и спазване на задълженията, залегнали в настоящия протокол и се спазва процедура, подобна на тази, която съществува за създаването на специално защитените територии от значение за Средиземноморието и тяхното включване в списъка.

ЧАСТ III

ЗАЩИТА И СЪХРАНЕНИЕ НА ВИДОВЕТЕ

Член 11

Национални мерки за защита и съхраняване на видовете

1. Страните управляват видовете във флората и фауната с цел да ги поддържат в състояние, благоприятно за съхраняване.
2. Страните, в териториите, които попадат под обхвата на техния суверенитет или национална юрисдикция, определят и съставят списъци със застрашените и изчезващи видове от флората и фауната и съгласуват статута на защита на всички видове. Страните регулират и, когато е уместно, забраняват дейности, които имат вредно влияние върху такива видове и техните местообитания и управляват, планират и прилагат други мерки за да гарантират благоприятното състояние за съхраняване на такива видове.
3. По отношение на защитените видове от фауната, страните контролират и, когато е уместно, забраняват:
 - а) хващането, притежаването или убиването (включително, доколкото е възможно, случайното хващане, притежаване или убиване), търговията, пренасянето или излагането за търговски цели на тези видове, техните яйца, части от тях или продукти;
 - б) доколкото е възможно, нарушаването на дивата фауна, и по-специално по време на размножителния период, инкубацията, хибернацията или миграцията, както и други периоди на биологически стрес.
4. Като допълнение към мерките, определени в предишния параграф, страните координират техните усилия чрез двустранни или многостранни действия, включително, ако е необходимо, чрез споразумения за защита и възстановяване

на мигриращите видове, чийто обхват, надхвърля териториите, който са предмет на настоящия протокол.

5. По отношение на защитените видове флора и техни части и продукти, страните регулират и, ако е уместно, забраняват всички форми на разрушаване и нарушаване, включително бране, събиране, отрязване, изкореняване, притежание на, търговията с или пренасянето и излагането с търговски цели на такива видове.

6. Страните определят и приемат мерки и планове по отношение на *ex situ* възпроизвеждането, по-специално затворена селекция на защитената фауна и размножаването на защитената флора.

7. Страните полагат усилия, директно или чрез центъра, да се консултират с държавите, които не са страни по настоящия протокол, с оглед на координирането на техните усилия за управление и защита на застрашените и изчезващи видове.

8. Страните приемат разпоредби, когато е възможно, за връщане обратно на защитени видове, които са били изнесени или държани неправомерно. Страните трябва да положат усилия да въведат отново такива екземпляри в техните естествени местообитания.

Член 12

Съвместни мерки за защита и съхраняване на видовете

1. Страните приемат съвместни мерки, за да гарантират защитата и съхраняването на флората и фауната, изброени в приложенията на настоящия протокол, засягащи списъка със застрашени или изчезващи видове и списъка с видове, чиято експлоатация е регулирана.

2. Страните гарантират максимално възможната защита и възстановяване на видовете на флората и фауната, изброени в приложението относно списъка на застрашени или изчезващи видове, чрез приемане на национално ниво на мерките, посочени в параграфи 3 и 5 от член 11 от настоящия протокол.

3. Страните забраняват разрушаването и увреждането на местообитанията на видовете, изброени в приложението относно списъка на застрашените или изчезващи видове, и определят и прилагат планове за действие за тяхното съхраняване и възстановяване. Те продължават да си сътрудничат при прилагането на съответните планове за действие, които вече са приети.

4. Страните, в сътрудничество с компетентните международни организации, предприемат всички необходими мерки за да гарантират съхраняването на видовете, изброени в приложението относно списъка на видовете, чиято експлоатация се регулира, като в същото време разрешават и регулират експлоатацията на тези видове, така че да гарантират и поддържат тяхното състояние, благоприятно за съхраняване.

5. Когато териториите със застрашени или изчезващи видове, обхващат зони от двете страни на националната граница или на границата, която разделя териториите или зоните, предмет на суверенитета или националната юрисдикция на две страни по настоящия протокол, тези страни си сътрудничат с оглед гарантиране защитата и съхраняването и, ако е необходимо, на възстановяването на такива видове.

6. При условие, че не са на разположение други задоволителни решения и че освобождаването не уврежда оцеляването на популацията или на някой от видовете, страните могат да разрешат освобождаване от забраната, предписана за защита на видовете, изброени в приложенията на настоящия протокол за научни, образователни и управленски цели, необходими за да се гарантира оцеляването на видовете или за да се предотвратят значителни увреждания. Страните се уведомяват за такова освобождаване.

Член 13

Въвеждане на нехарактерни или генетично модифицирани видове

1. Страните предприемат необходимите мерки за регулиране на умишленото или случайно въвеждане на нехарактерни или генетично модифицирани видове в дивата природа и забранява тези, които могат да имат вредно въздействие върху екосистемите, местообитанията или видовете в териториите, където се прилага настоящия протокол.

2. Страните полагат усилия да прилагат всички възможни мерки за премахване на видовете, които вече са били въведени, когато, след научна оценка, стане ясно, че такива видове причиняват или е вероятно да причинят вреди на екосистемите, местообитанията или видовете в тази територия, в която се прилага настоящия протокол.

ЧАСТ IV

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ И ВИДОВЕ

Член 14

Изменения към приложенията

1. Процедурите за изменения на приложенията към настоящия протокол са тези, уредени в член 17 от Конвенцията.

2. Всички изменения, предложени на събранието на страните са предмет на предварителна оценка от събранието на националните координатори.

Член 15

Инвентаризация

Всяка страна извършва пълна инвентаризация на:

а) териториите, над които има суверенитет и юрисдикция, които съдържат редки или крехки екосистеми, които са източник на биологичното разнообразие и са от важно значение за застрашените или изчезващи видове;

б) видове на флората и фауната, които са застрашени или изчезващи.

Член 16

Насоки и общи критерии

Страните приемат:

а) общи критерии за избор на защитени морски или крайбрежни територии, които могат да бъдат включени в ССЗТС списъка, които е приложен към настоящия протокол;

б) общи критерии за включване на допълнителни видове към приложенията;

в) насоки за създаване и управление на специално защитени територии.

Критериите и насоките, посочени в първата алинея, букви б) и в), могат да се изменят от събранието на страните въз основа на предложения, направени от една или повече от страните.

Член 17

Оценка на въздействието върху околната среда

При процеса на планиране, който води до взимането на решения относно промишлени и други проекти и дейности, които значително могат да въздействат върху защитените територии и местообитанията в тях, страните правят оценка и взимат предвид възможното пряко и косвено, незабавно или дългосрочно въздействие, включително натрупващото се въздействие на планираните проекти и дейности.

Член 18

Интеграция на традиционните дейности

1. При определяне на мерките за защита, страните вземат предвид традиционните средства за съществуване и културната дейност на местното население. Страните разрешават изключения, ако е необходимо, за да се отговори на такива нужди. Нито едно изключение, разрешено поради такава причина не може да:

а) застрашава нито поддържането на екосистемите, защитени съгласно настоящия протокол, нито биологичните процеси, които поддържат тези екосистеми;

б) причини нито изчезването на, нито значителното намаляване в броя на отделните видове, които съставят популацията или видовете от флората и фауната, по-специално застрашените, изчезващите, мигриращите и ендемичните видове;

2. Страните, които разрешат изключения от мерките за защита, информират съответно страните.

Член 19

Публичност, информация, достъп на гражданите и обучение

1. Страните осигуряват необходимата публичност при създаването на специално защитени територии, техните граници, приложими разпоредби и при определяне на защитените видове, техните местообитания и приложими разпоредби.

2. Страните полагат усилия да информират гражданите за специално защитените територии и видовете, както и относно научните познания, които може да се извлекат от гледна точка на естественото съхраняване и други аспекти. Такава информация заема съответното си място в програмите за обучение. Страните също полагат усилия за насърчат участието на гражданите и техните организации при предприемането на мерки, които са необходими за защита на териториите и съответните видове, включително при извършването на оценки за въздействие върху околната среда.

Член 20

Научни, технически и управленски проучвания

1. Страните насърчават и разработват научни и технически проучвания по отношение целите на настоящия протокол. Те също така насърчават и разработват проучвания относно устойчивото използване на специално защитените територии и управлението на защитените видове.

2. Страните се консултират, когато е необходимо, помежду си и с компетентните международни организации с оглед определянето, планирането и предприемането на научни и технически проучвания и програми за мониторинг, необходими за идентификацията и мониторинга на защитените територии и видове и с оглед извършването на оценка на ефективността на мерките, предприети при изпълнението на планове за управление и възстановяване.

3. Страните обменят, пряко или косвено чрез центъра, научна и техническа информация относно съществуващите и планирани проучвания и програми за мониторинг и резултатите от тях. Те координират техните програми за проучвания и мониторинг, до възможно най-пълна степен, и полагат съвместни усилия при определяне и стандартизиране на техните процедури.

4. При техническите и научни проучвания, страните дават приоритет на специално защитените територии от значение за Средиземноморието и видовете, които са посочени в приложенията на настоящия протокол.

Член 21

Взаимно съдействие

1. Страните, пряко или със съдействието на центъра или международните организации, създават програми за сътрудничество с цел координация при създаването, съхраняването, планирането и управлението на специално защитените територии, както и при избора, управлението и съхраняването на защитените видове. Необходимо е да се осигури периодичен обмен на информация относно характеристиките на защитените територии и видове, придобития опит и проблемите, с които са се сблъскали.

2. Страните, при най-ранна възможност, съобщава за всяка ситуация, която може да застраши екосистемите на специално защитените територии или оцеляването на защитените видове от флората и фауната, на другите страни, на центъра и на държавите, които могат да бъдат засегнати.

Член 22

Взаимно сътрудничество

1. Страните си сътрудничат, пряко или със съдействието на центъра или заинтересуваните международни организации, при определянето, финансирането и прилагането на програми за взаимно сътрудничество и сътрудничество с развиващите се държави, като отговарят на нуждата с оглед прилагането на настоящия протокол.

2. Тези програми включват обучението на гражданите по отношение на околната среда, обучение на научния, технически и управленски персонал, научни проучвания, постиженията, употреба, дизайн и разработване на подходящо оборудване и трансфер на технологии при изгодни условия, договорени между заинтересуваните страни.

3. Страните, по отношение на взаимното сътрудничество, дават приоритет на специално защитените територии от значение за Средиземноморието и видовете, които са посочени в приложенията на настоящия протокол.

Член 23

Доклади за страните

Страните предоставят на обикновеното събрание на страните, доклад за прилагането на настоящия протокол, и по-специално относно:

а) статута и състоянието на териториите, включени в ССЗТС списъка;

б) всякакви изменения при определянето на границите или правния статут на специално защитените територии от значение за Средиземноморието и защитените видове;

в) възможните изключения, разрешени съгласно член 12 и 18 от настоящия протокол.

ЧАСТ V

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 24

Национални координатори

Всяка страна определя национален координатор, който да изпълнява ролята на връзка с центъра относно техническите и научни аспекти при прилагането на настоящия протокол. Националните координатори се срещат периодично, за да изпълняват функциите си, произтичащи от настоящия протокол.

Член 25

Координация

1. Организацията отговаря за координацията по прилагането на настоящия протокол. За тази цел, тя получава подкрепа от центъра, на който може да прехвърлят следните функции:

а) оказване съдействие на страните, в сътрудничество с компетентните международни, междуправителствени и неправителствени организации, при:

- създаването и управлението на специално защитени територии, в зони, към които се прилага настоящия протокол,
- воденето на програми за технически и научни проучвания, както са посочени в член 20 от настоящия протокол,
- обмена на научна и техническа информация между страните, както е посочено в член 20 от настоящия протокол,
- създаването на планове за управление на специално защитените територии и видове,
- разработването на съвместни програми за сътрудничество, съгласно член 21 от настоящия протокол,
- разработването на материали, предназначени за обучение на различни групи;

б) водене и организиране на срещи на националните координатори и осигуряването на секретарските дейности за тях;

в) формулиране на препоръки относно насоките и общите критерии съгласно член 16 от настоящия протокол;

г) създаване и актуализиране на база данни на специално защитените територии, защитените видове и други области, засягащи настоящия протокол;

д) подготовка на доклади и технически изследвания, които могат да се изискват при прилагането на настоящия протокол;

е) разработване и прилагане на програми за обучение, посочени в член 22, параграф 2;

ж) сътрудничество с регионалните и международни правителствени и неправителствени организации, заинтересувани от защитата на териториите и видовете, при условие че са взети предвид особеностите на всяка организация и нуждата да се избегне дублиране на дейностите;

з) изпълнение на функции, разпределени според плановете за действие, приети в рамките на настоящия протокол;

и) изпълнение на други функции, разпределени от страните.

Член 26

Събрания на страните

1. Обикновените събрания на страните по настоящия протокол се провеждат заедно с обикновените събрания на страните по Конвенцията, които се провеждат съгласно член 14 от Конвенцията. Страните могат също така да провеждат извънредни събрания в съответствие с настоящия член.

2. Събранията на страните по настоящия протокол са насочени по-специално към:

а) постоянен преглед приложението на настоящия протокол;

б) наблюдаване работата на организацията и на центъра относно прилагането на настоящия протокол и даване на насоки относно следването на приетите политики при осъществяването на техните дейности;

в) разглеждане ефикасността на мерките, приети при управлението и защитата на териториите и видовете и преглед на нуждата от други мерки, и по-специално относно приложенията и измененията на настоящия протокол или на неговите приложения;

г) приемане на насоки и общи критерии член 16 от настоящия протокол;

д) обсъждане на докладите, представени от страните съгласно член 23 от настоящия протокол, както и друга информация, отнасяща се до темата, която страните предават чрез центъра;

е) даване на препоръки на страните относно мерките, които ще бъдат приети при прилагането на настоящия протокол;

ж) извършване проверка на препоръките от събранията на националните координатори съгласно член 24 от настоящия протокол;

з) вземането на решения за включването на територии в ССЗТС списъка в съответствие с член 9, параграф 4 от настоящия протокол;

и) извършване на проверка, когато е уместно, по други въпроси, засягащи настоящия протокол;

й) дискутиране и оценка на изключенията, разрешени от страните в съответствие с членове 12 и 18 от настоящия протокол.

ЧАСТ VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 27

Отражение на протокола върху вътрешното законодателство

Разпоредбите на настоящия протокол не засягат правото на страните да приемат по-строги вътрешни мерки за прилагането на настоящия протокол.

Член 28

Отношения с трети страни

1. Страните канят държавите, които не са страни по настоящия протокол и международните организации да си сътрудничат при прилагането на настоящия протокол.

2. Страните поемат задължението да приемат подходящите мерки, съответстващи на международното право, за да гарантират, че никоя от страните не извършва дейности, които противоречат на принципите и целите на настоящия протокол.

Член 29

Подписване

Настоящият протокол е отворен за подписване в Барселона на 10 юни 1995 г. и в Мадрид от 11 юни 1995 г. до 10 юни 1996 г. за всяка от страните по Конвенцията.

Член 30

Ратификация, приемане или одобрение

Настоящият протокол е предмет на ратификация, приемане или одобрение. Документите по ратификация, приемане или одобрение се депозират в правителството на Испания, което осъществява функциите на депозитар.

Член 31

Присъединяване

От 10 юни 1996 г., настоящият протокол е отворен за присъединяване от всяка държава или регионална икономическа групировка, която е страна по Конвенцията.

Член 32

Влизане в сила

1. Настоящият протокол влиза в сила на тридесетия ден, следващ деня на депозирането на шестия инструмент за ратификация, приемане или одобрение на, или присъединяване към протокола.
2. От датата на неговото влизане в сила, протоколът заменя Протокола относно специално защитените средиземноморски територии от 1982 г., при уреждането на отношенията между страните по двата инструмента.

В ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА КОЕТО, долуподписаните, надлежно упълномощени лица, полагат подписите си под настоящото споразумение.

Съставено в Барселона на 10 юни 1995 г., в един екземпляр на арабски, английски, френски и испански езици, като текстовете на всеки един от тези езици са еднакво автентични, за подписване от всяка от страните по Конвенцията.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ЗАЩИТЕНИ МОРСКИ И КРАЙБРЕЖНИ ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ВКЛЮЧЕНИ В ССЗТС СПИСЪКА

А. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Страните се съгласяват, че следните общи принципи ще ръководят тяхната работа при създаването на ССЗТС списъка.

а) Съхраняването на природното наследство е основна цел, която трябва да характеризира специално защитените територии от значение за Средиземноморието. Преследването на други цели, такива като съхраняването на културното наследство и насърчаването на научните проучвания, обучението, участието, сътрудничеството, е също силно желано при специално защитените територии от значение за Средиземноморието и представляват фактор, които дава възможност на площадката да бъде включена в списъка, до степен, до която остава в съответствие с целите за съхраняване.

б) Не се поставят ограничения относно общия брой на териториите, включени в списъка или относно броя на териториите, които една страна може да предложи за вписване. Въпреки това, страните се съгласяват, че площадките ще бъдат избрани въз основа на научен критерии и ще бъдат включени в списъка съобразно техните качества; те, следователно, трябва да покриват критериите, създадени от протокола, както и съществуващите вече критерии.

в) Включените специално защитените територии от значение за Средиземноморието и тяхното географско разпространение трябва да са представителни за средиземноморския район и неговото биоразнообразие. С тези цел, списъкът трябва да представя най-високия брой възможни видове местообитания и екосистеми.

г) Специално защитените територии от значение за Средиземноморието представляват ядрото на мрежа, която цели ефективното съхраняване на средиземноморското наследство. За да се постигнат тези цели, страните укрепват своето сътрудничество на двустранна и многостранна основа в сферата на съхраняването и управлението на естествените площадки и особено чрез създаването на трансгранични специално защитени територии от значение за Средиземноморието.

д) Площадките, които са включени в ССЗТС списъка трябва да имат стойността на образец или модел за защита на природното наследство в региона. За тази цел, страните гарантират, че площадките, които са включени в списъка, притежават адекватния правен статут, мерки за защита и методи и средства за управление.

Б. ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ТЕРИТОРИИТЕ, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ВКЛЮЧЕНИ В ССЗТС СПИСЪКА

1. За да бъде включена в ССЗТС списъка, една територия трябва да покрива поне един от основните критерии, посочени в член 8, параграф 2 от Протокола. Една територия може да покрие няколко от тези критерии, което не дава предимство за нейното включване в списъка.

2. Ценността за региона е основно изискване една територия да бъде включена в ССЗТС списъка. При оценка интереса за Средиземноморието, могат да се използват следните критерии:

а) Уникалност

Територията съдържа уникални или редки екосистеми, или редки или ендемични видове.

б) Представителност в природата

На територията се извършват много характерни екологични процеси и има висока представителност на общности или видове местообитания или други природни характеристики. Представителността е степен, до която на една територия има представители на вид местообитание, екологичен процес, биологическа общност, физико-географска характеристика или други природни особености.

в) Разнообразие

Територията притежава висока степен на разнообразие от видове, общности, местообитания и екосистеми.

г) Естествена природа

Територията притежава висока степен на естествена природа като резултат от липсата на или ниското ниво на нарушаване или влошаване в резултат на човешка намеса.

д) Присъствие на местообитания, които са особено важни за застрашените, изчезващи или ендемични видове.

е) Културна представителност

Територията притежава висока стойност по отношение на културната представителност, поради съществуването на традиционни дейности, съобразени с околната среда, интегрирани с природата, които поддържат съществуването на местната популация.

3. За да бъде включена в ССЗТС списъка, една територия с научни, образователни или естетични интереси може, съответно да има и определена стойност за извършване на проучвания в областта на природните науки или за

дейности по обучение за околната среда или предоставяне на информация или притежава изключителни природни особености, пейзажи или морски пейзажи.

4. Освен основните критерии, посочени в член 8, параграф 2 от Протокола, определен брой други характеристики и фактори трябва да се вземат предвид като благоприятни при включването на площадката в списъка. Това включва:

а) наличието на заплахи, за които е вероятно да повлияят на екологичната, биологичната, естетичната и културна стойност на територията;

б) включването и активното участие на гражданите най-общо, и по-специално на местните общности, в процесите на планиране и управление на територията;

в) съществуването на орган, представляващ гражданите, професионалния, неправителствения сектори и научната общност, включени в тази територия;

г) съществуването на възможности за устойчиво развитие на територията;

д) съществуването на интегрирани планове за управление на крайбрежието, по смисъла на член 4, параграф 3, д) от Конвенцията.

В. ПРАВЕН СТАТУТ

1. Всички територии, които могат да се включат в ССЗТС списъка трябва да имат правен статут, който да гарантира тяхната ефективна дългосрочна защита.

2. За да бъде включена в ССЗТС списъка, една територия, която се намира в зона, която вече е определена от страна като част от нейния суверенитет или юрисдикция, трябва да имат статут на защита, признат от засегнатата страна.

3. В случаите, когато територията е намира, изцяло или отчасти, в открито море или в зона, където границите на националните суверенитет или юрисдикции още не са определени, правният статут, планът за управление, приложимите мерки и другите елементи, посочени в член 9, параграф 3 от Протокола ще се определят от съседните страни, заинтересувани от включването на територията в ССЗТС списъка.

Г. ЗАЩИТА, ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА МЕРКИТЕ

1. Целите по съхраняване и управление трябва да са ясно определени в разпоредбите за всяка площадка и представляват основа за оценка на адекватността на приетите мерки и ефективността на тяхното прилагане при прегледа на ССЗТС списъка.

2. Защитата, планирането и управлението на мерките, които се прилагат за всяка територия, трябва да са адекватни с постигането на целите за съхраняване и управление, създадени за всяка площадка в краткосрочен и дългосрочен план, като обръщат особено внимание и на заплахите за тях.

3. Защитата, планирането и управлението на мерките трябва да се основава на адекватните знания на елементите от естествената околна среда и социално-икономическите и културни фактори, които характеризират всяка територия. В случаите на липса в основните познания, на територията, която е предложена за включване в ССЗТС списъка, трябва да има програма за събиране на липсващите данни и информация.

4. Компетентността и отговорността по отношение администрирането и прилагането на мерките за съхраняване на предложените за включване в ССЗТС списъка територии, трябва да са ясно определени в разпоредбите, управляващи всяка територия.

5. По отношение на специфичните характеристики на всяка защитена площадка, при предприемане на мерки за защита на специално защитените територии от значение за Средиземноморието, се вземат предвид следните аспекти:

а) усъвършенстване на разпоредбите за разтоварване или изхвърляне на отпадъци и други вещества, които, вероятно, пряко или косвено увреждат целостта на специално защитените територии;

б) усъвършенстване на разпоредбите за въвеждане или повторно въвеждане на всякакви видове в територията;

в) уреждане на всяка дейност или акт, които вероятно ще навредят или нарушат видовете, или които могат да застрашат състоянието на съхраняване на екосистемите или видовете или могат да повредят природното, културно или естетически характеристики на територията;

г) разпоредбите, които се прилагат за териториите, които заобикалят въпросната територия.

6. За да бъде включена в ССЗТС списъка, защитената територия трябва да има орган за управление, който има достатъчно правомощия, както и средства и човешки ресурси за да предотврати и/или контролира дейностите, които вероятно противоречат на целите, за които са създадени защитените територии.

7. За да бъде включена в ССЗТС списъка, защитената територия трябва да има план за управление. Основните правила в този план за управление трябва да се изработят от включването в списъка и да бъдат приложени незабавно. В срок от три години след включването на територията, трябва да се представи подробен план за действие. Не спазването на това задължение води до отстраняване на площадката от списъка.

8. За да бъде включена в ССЗТС списъка, защитената територия трябва да има програма за мониторинг. Тази програма включва идентификация и мониторинг на определен брой значителни параметри за въпросната територия, което да позволи оценка на статута и територията, както и на ефективността на приложените мерки за защита и управление, така че да могат да се приспособят, ако това е необходимо. За тази цел се извършват необходимите допълнителни проучвания.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СПИСЪК СЪС ЗАСТРАШЕНИТЕ ИЛИ ИЗЧЕЗВАЩИ ВИДОВЕ

Magnoliophyta
Posidonia oceanica
Zostera marina
Zostera noltii
Chlorophyta
Caulerpa ollivieri
Phaeophyta
Cystoseira amentacea (включително var. stricta et var. spicata)
Cystoseira mediterranea
Cystoseira sedoides
Cystoseira spinosa (включително C. adriatica)
Cystoseira zosteroïdes
Laminaria rodriguezii
Rhodophyta
Goniolithon byssoides
Lithophyllum lichenoides
Ptilophora mediterranea
Schimmelmannia shousboei
Porifera
Asbestopluma hypogea
Aplysina sp. plur.
Axinella cannabina
Axinella polypoides
Geodia cydonium
Ircinia foetida
Ircinia pipetta
Petrobiona massiliana
Tethya sp. plur.
Cnidaria
Astroides calycularis
Errina aspera
Gerardia savaglia
Echinodermata
Asterina pancerii
Centrostephanus longispinus
Ophidiaster ophidianus
Bryozoa
Hornera lichenoides
Mollusca
Ranella olearia (= Argobuccinum olearium = A. giganteum)
Charonia lampas (= Ch. rubicunda = Ch. nodifera)
Charonia tritonis (= Ch. seguenziae)
Dendropoma petraeum
Erosaria spurca
Gibbula nivosa
Lithophaga lithopaga

Luria lurida (= Cypraea lurida)
Mitra zonata
Patella ferruginea
Patella nigra
Pholas dactylus
Pinna nobilis
Pinna rudis (= P. pernula)
Schilderia achatidea
Tonna galea
Zonaria pyrum
Crustacea
Ocypode cursor
Pachylasma giganteum
Pisces
Acipenser naccarii
Acipenser sturio
Aphanius fasciatus
Aphanius iberus
Cetorhinus maximus
Carcharodon carcharias
Hippocampus ramulosus
Hippocampus hippocampus
Huso huso
Lethenteron zanandreae
Mobula mobular
Pomatoschistus canestrinii
Pomatoschistus tortonesei
Valencia hispanica
Valencia letourneuxi
Reptiles
Caretta caretta
Chelonia mydas
Dermochelys coriacea
Eretmochelys imbricata
Lepidochelys kempii
Trionyx triunguis
Aves
Pandion haliaetus
Calonectris diomedea
Falco eleonora
Hydrobates pelagicus
Larus audouinii
Numenius tenuirostris
Phalacrocorax aristotelis
Phalacrocorax pygmaeus
Pelicanus onocrotalus
Pelecanus crispus
Phoenicopterus ruber
Puffinus yelkouan
Sterna albifrons

Sterna bengalensis
Sterna sandvicensis
Mammalia
Balaenoptera acutorostrata
Balaenoptera borealis
Balaenoptera physalus
Delphinus delphis
Eubalaena glacialis
Globicephala melas
Grampus griseus
Kogia simus
Megaptera novaeangliae
Mesoplodon densirostris
Monachus monachus
Orcinus orca
Phocoena phocoena
Physeter macrocephalus
Pseudorca crassidens
Stenella coeruleoalba
Steno bredanensis
Tursiops truncatus
Ziphius cavirostris

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА ВИДОВЕТЕ, ЧИЕТО ИЗПОЛЗВАНЕ СЕ РЕГУЛИРА

Porifera
Hippospongia communis
Spongia agaricina
Spongia officinalis
Spongia zimocca
Cnidaria
Antipathes sp. plur.
Corallium rubrum
Echinodermata
Paracentrotus lividus
Crustacea
Homarus gammarus
Maja squinado
Palinurus elephas
Scyllarides latus
Scyllarus pigmaeus
Scyllarus arctus
Pisces
Alosa alosa
Alosa fallax
Anguilla anguilla
Epinephelus marginatus
Isurus oxyrinchus
Lamna nasus
Lampetra fluviatilis
Petromyzon marinus
Prionace glauca
Raja alba
Sciaena umbra
Squatina squatina
Thunnus thynnus
Umbrina cirrosa
Xiphias gladius